

ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਮੁਰਾਰੀ, ਸੀਜੇ ਅਤੇ ਅਰੁਣ ਪੱਲੀ, ਜੇ.

ਸੀਗਲ ਗਾਵਾਰ (ਜੇ.ਵੀ.) ਏ-898, ਟੈਗੋਰ ਨਗਰ,

ਲੁਧਿਆਣਾ- ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ- ਉੱਤਰਦਾਤਾ

2019 ਦਾ CWP ਨੰਬਰ 6473

22 ਮਈ, 2019

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950— ਆਰਟ. 226— ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ— ਵਪਾਰਕ ਕਾਰਜ— ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ— ਤਕਨੀਕੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਬੋਲੀ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਗਈ— ਅਯੋਗ— ਵਿੱਤੀ ਬੋਲੀ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹੀ ਗਈ— ਟੈਂਡਰਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ— ਬੋਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿਚ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਤੋਂ ਹਟਣਾ— ਅਯੋਗ.

ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 4 ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਜੋ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਟੈਂਡਰ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਰ ਐਫ ਬੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੋਂ ਹਟਣ ਲਈ ਹੁਕਮ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਆਰ ਐਫ ਬੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਨੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਟੈਂਡਰਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਬੋਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਯਮਾਂ, ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਮਨਮਾਨੀ ਵਿਦਾਇਗੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨਹੀਂ ਖੜ੍ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ।

(ਪੈਰਾ 25)

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਟੈਂਡਰਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਡੋਮੇਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਬੋਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(ਪੈਰਾ 26)

ਅੱਗੋਂ ਕਿਹਾ ਕਿ, ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ.4 ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਰ ਐਫ ਬੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਣਾਉਣਾ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਇਸ ਨਾਲ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਬੋਲੀਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਅਤੇ ਵਿਤਕਰਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਸਾਰੇ ਬੋਲੀਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬੋਲੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੀ ਗਣਨਾ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਆਰਐਫਬੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇੱਕ ਨਿਰਪੱਖ, ਗੈਰ-ਵਿਤਕਰੇ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਮਨਮਾਨੀ ਪਹੁੰਚ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 4 ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ

ਵਿੱਚ ਨੁਕਸ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(ਪੈਰਾ 28)

ਅੱਗੋਂ ਕਿਹਾ ਕਿ, ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਠੇਕੇ ਦਾ ਅਵਾਰਡ ਹੈ

ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਪਾਰਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਅਤੇ ਟੈਂਡਰਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਪਾਰਕ ਕਾਰਜ ਹਨ। ਵਪਾਰਕ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਟੈਂਡਰਕਰਤਾ ਦੀ ਮਾਲ ਜਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਜਾਂ ਲੋੜੀਂਦੇ ਮਿਆਰ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਬੋਲੀਕਾਰ ਦੀ ਟੈਂਡਰ ਸਮਰੱਥਾ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿੱਤੀ ਗਣਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਵਿੱਤੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਸਲਾਹਕਾਰਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ।

(ਪੈਰਾ 2੯)

ਪੁਨੀਤ ਬਾਲੀ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨਾਲ
ਵਿਭਵ ਜੈਨ, ਐਡਵੋਕੇਟ,
ਆਰ.ਪੀ.ਸੈਣੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ,
ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸਤਿਅਮ ਅਨੇਜਾ ।

ਅਤੁਲ ਨੰਦਾ, ਏ.ਜੀ., ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ
ਰਮੀਜ਼ਾ ਹਕੀਮ, ਏ.ਏ.ਜੀ., ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ
ਅਮਾਨਤ ਚਾਹਲ, ਏ.ਏ.ਜੀ., ਪੰਜਾਬ।

ਸਤੀਸ਼ ਸਿੰਗਲਾ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2-ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ
ਸੀਨੀਅਰ ਸਥਾਈ ਵਕੀਲ।

ਅਕਸ਼ੈ ਭਾਨ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨਾਲ
ਅਸ਼ਵਨੀ ਕੁਮਾਰ ਬਾਂਸਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਤੇ ਡਾ
ਅਲੋਕ ਮਿੱਤਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਤੇ
ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਲਈ।

ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਮੁਹਾਰੀ, ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ

(1) ਇੰਜਨੀਅਰਿੰਗ, ਖਰੀਦ, ਨਿਰਮਾਣ, ਟੈਸਟਿੰਗ, ਰੇਲ ਓਵਰ ਬ੍ਰਿਜ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਬੋਲੀ ਮੰਗਣ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ 21.01.2019 ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਆਪਣੀ ਤਕਨੀਕੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਪੱਖੋਂ ਵਾਲ ਰੇਲ ਰੋਡ ਕਰਾਸਿੰਗ 'ਤੇ ਰੇਲ ਅੰਡਰ ਬ੍ਰਿਜ ਅਤੇ ਸਮਾਰਟ ਸਿਟੀ ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲੁਧਿਆਣਾ ਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਰੋਟਰੀ ਕਲੱਬ ਨੂੰ ਸਮਾਰਟ ਸਟ੍ਰੀਟ ਵਜੋਂ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ, ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਉੱਦਮ, ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਸਧਾਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ।

(2) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਮੈਸਰਜ਼ ਸੀਗਲ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਿਟਿਡ ਅਤੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਗਵਾਰ ਕੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟਿਡ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਉੱਦਮ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 74% ਅਤੇ 26% ਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਯੁਕਤ ਉੱਦਮ 20.02.2019 ਨੂੰ ਟੈਂਡਰ ਦੀ ਬੋਲੀ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4-ਲੁਧਿਆਣਾ ਸਮਾਰਟ ਸਿਟੀ ਲਿਮਿਟਿਡ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਐਲ ਐਸ ਸੀ ਐਲ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)। ਇਹ ਸਮਾਰਟ ਸਿਟੀ ਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸ਼ਹਿਰੀ ਵਿਕਾਸ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਿਸ਼ਨ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਅਤੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਸੀਮਤ ਕੰਪਨੀ ਵਜੋਂ ਸਥਾਪਿਤ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਦੇਸ਼ ਵਾਹਨ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਐਸ ਪੀ ਵੀ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਹੈ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਵਿਕਾਸ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਿਸ਼ਨ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਅਤੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸਮਾਰਟ ਸਿਟੀ ਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਪਾਂਸਰਡ ਸਕੀਮ ਵਜੋਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ 48,000/- ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਭਾਵ ਸਮਾਰਟ ਸਿਟੀਜ਼ ਵਜੋਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀ ਸ਼ਹਿਰ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਐਸਟਮ 100/- ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਮੇਲ ਖਾਂਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਰਾਬਰ ਰਕਮ ਰਾਜ/ਸ਼ਹਿਰੀ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

(3) ਸਕੀਮ ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਐਸ ਪੀ ਵੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਮਾਰਟ ਸਿਟੀ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਣ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ, ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ, ਫੰਡ ਜਾਰੀ ਕਰਨ, ਲਾਗੂ ਕਰਨ, ਪ੍ਰਬੰਧਨ, ਸੰਚਾਲਨ, ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਸਮਾਰਟ ਸਿਟੀ ਕੋਲ ਇੱਕ ਐਸ ਪੀ ਵੀ ਹੋਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਇੱਕ ਫੁੱਲ ਟਾਈਮ ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਸੀ.ਈ.ਓ.) ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਬੋਰਡ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਣਗੇ। ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਅਮਲ ਸੰਯੁਕਤ ਉੱਦਮ ਸਹਾਇਕ ਕੰਪਨੀਆਂ, ਜਨਤਕ ਨਿੱਜੀ ਭਾਈਵਾਲੀ (ਪੀਪੀਪੀ), ਟਰਨਕ ਕੰਟਰੈਕਟਸ, ਆਦਿ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮਾਲੀਆ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਢੁਕਵੇਂ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਐਸ ਪੀ ਵੀ ਇੱਕ ਪਬਲਿਕ ਲਿਮਿਟਿਡ ਕੰਪਨੀ ਹੈ ਜੋ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਹਿਰ-ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜ/ਯੂਟੀ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ 50 50 ਇਕੁਇਟੀ ਸ਼ੇਅਰ ਹੋਲਡਿੰਗ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੋਮੋਟਰ ਹੋਣਗੇ।

(4) ਮਿਸ਼ਨ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਲੁਧਿਆਣਾ ਸ਼ਹਿਰ ਲਈ ਐਸ ਪੀ ਵੀ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੱਖੋਵਾਲ ਰੇਲ ਰੋਡ ਕ੍ਰਾਸਿੰਗ 'ਤੇ ਰੇਲ ਓਵਰ ਬ੍ਰਿਜ ਅਤੇ ਰੇਲ ਅੰਡਰ ਬ੍ਰਿਜ ਤੱਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ, ਖਰੀਦ, ਨਿਰਮਾਣ, ਟੈਸਟਿੰਗ, ਅਪ੍ਰੋਚਾਂ ਦੀ ਕਮੀਸ਼ਨਿੰਗ ਲਈ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ 21.01.2019 ਨੂੰ ਬੋਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਬੇਨਤੀ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਆਰ ਐਫ ਬੀ' ਵਜੋਂ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ) ਦੁਆਰਾ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਰੋਟਰੀ ਕਲੱਬ ਨੂੰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਸਮਾਰਟ ਸਟਰੀਟ ਵਜੋਂ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਨੁਕਸ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

(5) ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਆਰ ਐਫ ਬੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਨੋਟਿਸ 05.07.2018 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ 30 ਜੁਲਾਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਟੈਂਡਰਡ ਓਪਰੇਟਿੰਗ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹੀ ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਸੀ, ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤਿੰਨ ਤੋਂ ਘੱਟ ਬੋਲੀਆਂ ਸਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਪਹਿਲੀ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਸਨ। ਟੈਂਡਰ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਕਤ ਟੈਂਡਰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

(6) ਆਰ ਐਫ ਬੀ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨੋਟਿਸ 07.08.2018 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬੋਲੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਿਰਫ ਦੋ ਬੋਲੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਸਨ, ਸਟੈਂਡਰਡ ਓਪਰੇਟਿੰਗ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਉਹ ਦੁਬਾਰਾ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਟੈਂਡਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(7) ਤੀਜੀ ਵਾਰ, 20.09.2018 ਨੂੰ ਟੈਂਡਰ ਮੰਗਣ ਲਈ ਤਾਜ਼ਾ ਆਰ ਐਫ ਬੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਸਰਜ਼ ਐਸ.ਪੀ.ਸਿੰਗਲਾ ਕੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟਡ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਬੋਲੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਲਿਮਿਟਡ ਬੋਲੀਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਕਨੀਕੀ ਬੋਲੀ 08.10.2018 ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਿਟੀ ਲੈਵਲ ਟੈਕਨੀਕਲ ਸਬ-ਕਮੇਟੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਅਤੇ ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਤਕਨੀਕੀ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਕਤ ਬੋਲੀਕਾਰ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਬੋਲੀ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ 11.10.2018 ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। 12.10.2018 ਨੂੰ, ਵਿੱਤੀ ਬੋਲੀ ਖੋਲ੍ਹੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਕਿ 132,77,00,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਬੋਲੀ ਦੀ ਰਕਮ 62,24,00,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਾਗਤ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਅਸਧਾਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੰਤੁਲਿਤ ਪਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਟੈਂਡਰਿੰਗ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਅਸੰਤੁਲਿਤ ਬੋਲੀ ਅਤੇ ਬੋਲੀਕਾਰਾਂ ਦੀ ਘੱਟ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸੜਕ ਆਵਾਜਾਈ ਅਤੇ ਰਾਜਮਾਰਗ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੀ ਸਟੈਂਡਰਡ ਡੇਟਾ ਬੁੱਕ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਮੋਰਥ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੁੱਖ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ, ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ (ਬੀਐਡਆਰ), ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਦਫਤਰ ਦੁਆਰਾ 73.57 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੋਰਥ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਲਾਗਤ ਅਨੁਮਾਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

(8) ਲਾਗਤਾਂ ਦੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 22.01.2019 ਨੂੰ 72.21 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਅਨੁਮਾਨ ਲਈ ਆਰ ਐਫ ਬੀ ਦਾ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬੋਲੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ 22.02.2019 ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਦੋ ਬੋਲੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ - ਇੱਕ ਮੈਸਰਜ਼ ਸੀਗਲ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਿਟਡ ਅਤੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਗਵਾਰ ਕੰਸਟਰਕਸ਼ਨ, ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਉੱਦਮ (ਪਟੀਸ਼ਨਰ) ਤੋਂ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਮੈਸਰਜ਼ ਦੀਪਕ ਬਿਲਡਰ ਐਂਡ ਇੰਜੀਨੀਅਰਜ਼ ਇੰਡੀਆ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟਡ ਤੋਂ। ਲਿਮਿਟਡ (ਜਵਾਬਦਾਰਾ ਨੰ. 5)।

(9) ਉਪਰੋਕਤ ਦੋ ਬੋਲੀਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਤਕਨੀਕੀ ਬੋਲੀਆਂ 22.02.2019 ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਲੜੀ ਨੰਬਰ 8, 9 ਅਤੇ 10 ਦੇ ਟੈਂਡਰ ਵਿੱਚ ਵੇਰਵੇ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਲਈ ਫਾਰਮ ਟੀ-8(ਬੀ) ਵਿੱਚ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਜਮ੍ਹਾਂ

ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਏ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲੋੜ ਸੀ। ਸੰਯੁਕਤ ਉੱਦਮ, ਐਸ ਪੀ ਵੀ ਦੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਮੇਟੀ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'PMC' ਵਜੋਂ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ) ਨੇ 25.02.2019 ਅਤੇ 27.02.2019 ਨੂੰ ਦੋ ਈ-ਮੇਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਮੰਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਅਤੇ ਕੀ ਸਮਝੌਤੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਦੋ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ 07.06.2018 ਦੇ ਮੋਰਥ ਆਰ ਐਫ ਪੀ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਪੱਤਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਲੋੜੀਂਦੇ ਵੇਰਵੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਿਸਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਮੋਰਥ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਬੋਲੀ ਸਮਰੱਥਾ ਬਾਰੇ ਮਾਡਲ ਆਰ ਐਫ ਪੀ ਵਿੱਚ। ਸੋਧ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਪਲਬਧ ਬੋਲੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫਾਰਮੂਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬੋਲੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਭਾਵ $(A * N * 2.5 - B) B$ ਦਾ ਮੁੱਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਹਨਾਂ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਅਵਾਰਡ ਪੱਤਰ (ਐਲ ਉ ਏ) ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਮਿਤੀ/ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਬੋਲੀ ਦੀ ਨਿਯਤ ਮਿਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(10) PMC ਨੇ ਇੱਕ ਤਕਨੀਕੀ ਬੋਲੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜੋ ਕਿ 28.02.2019 ਨੂੰ ਸਿਟੀ ਪੱਧਰ ਦੀ ਤਕਨੀਕੀ ਸਬ-ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। PMC ਨੇ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਅਤੇ ਬੋਲੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਕੀਤੀ। ਤਕਨੀਕੀ ਬੋਲੀ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ 'ਤੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 4 ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਰਐਫਬੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫਾਰਮੂਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਰੁਪਏ ਦੀ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਬੋਲੀ ਸਮਰੱਥਾ ਸੀ। - 470.40 ਕਰੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟੈਂਡਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਲਈ ਅਯੋਗ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿੱਤੀ ਬੋਲੀ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦੂਜੇ ਬੋਲੀਕਾਰ ਭਾਵ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਦੀ ਬੋਲੀ ਸਮਰੱਥਾ 739.59 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਪਾਈ ਗਈ। ਸਿਟੀ ਲੈਵਲ ਟੈਕਨੀਕਲ ਸਬ-ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਟੈਕਨੀਕਲ ਸਬ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਤਕਨੀਕੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(11) ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਕਨੀਕੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਅਧੀਨ ਹੈ।

(12) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਪੁਨੀਤ ਬਾਲੀ ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਤਕਨੀਕੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਗਲੀ ਟੈਂਡਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਗਲਤ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰ ਐਫ ਬੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 4.4 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੀ ਉਪਲਬਧ ਬੋਲੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਨੇ ਗਲਤ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਦਾ ਮੁੱਲ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਐਲ ਉ ਏ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ।

(13) ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰ ਰਹੇ ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੋਰਥ ਆਰ ਐਫ ਪੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਿੱਥੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਲਈ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਕੰਮ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਸ ਦਾ ਮੁੱਲ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।, ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਪਰਿਯੋਜਨਾ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਰ ਐਫ ਬੀ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਿਤੀ 07.06.2018 ਦਾ ਸਰਕੂਲਰ ਜਿਸ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸੋਧਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਮੋਰਥ/NHAI ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਮਾਡਲ ਆਰ ਐਫ ਪੀ ਅਤੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਆਰ ਐਫ ਬੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

(14) ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 07.06.2018 ਦਾ ਸਰਕੂਲਰ ਮੋਰਥ/NHAI ਦੇ ਮਾਡਲ ਆਰ ਐਫ ਪੀ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਮੌਜੂਦਾ ਟੈਂਡਰ ਲਈ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਸ ਲਈ ਆਰ ਐਫ ਬੀ ਸ਼ਹਿਰੀ ਵਿਕਾਸ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਮਿਆਰੀ ਬੋਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ।

(15) ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਰਐਫਬੀ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬੋਲੀਆਂ ਮੰਗੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਟੈਂਡਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਆਰ ਐਫ ਬੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਾਂ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਬੋਲੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਸੱਚੇ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਏਗਾ ਭਾਵੇਂ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਸਪਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਭਾਵ ਦੁਆਰਾ।

(16) ਸਿੱਖਿਅਤ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤਤਕਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 4 ਨੂੰ ਐਮਓਆਰਟੀਐਚ ਦੇ ਆਰਐਫਪੀ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਟੈਂਡਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਰਐਫਬੀ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੋਂ ਹਟਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣਗੇ, ਜੋ ਕਿ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਟੈਂਡਰਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਬੋਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਨਮਾਨੀ ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਹਟਣਾ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ।

(17) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਲੀਲ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਬੋਲੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਐਮਓਆਰਟੀਐਚ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮਦੀ ਹੈ। ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ, ਟੈਂਡਰ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਆਰਐਫਬੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 4.4 ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਢੁਕਵਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਟੈਂਡਰ ਦੀ ਬੋਲੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਧੀ ਅਤੇ

07.06.2018 ਨੂੰ ਸੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੱਤਰ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੋਰਥ ਦੇ ਮਿਆਰੀ ਬੋਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ।

“4.4 ਸੰਭਾਵੀ ਬੋਲੀਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬੋਲੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੀ ਗਣਨਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ:

ਮੁਲਾਂਕਣ ਉਪਲਬਧ ਬੋਲੀ ਸਮਰੱਥਾ = $(A * N * 2 - B)$ ਕਿੱਥੋ

A = ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਤਮ ਮੁੱਲ (ਅੰਤਿਕਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਾਲ ਦੇ ਮੁੱਲ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਅੱਪਡੇਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ) ਪੂਰੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਤੀ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ।

N = ਉਹਨਾਂ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਜਿਸ ਲਈ ਬੋਲੀਆਂ ਮੰਗੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

B = ਮੁੱਲ (ਅੰਤਿਕਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਾਲ ਦੇ ਮੁੱਲ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਅੱਪਡੇਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ) ਮੌਜੂਦਾ ਵਚਨਬੱਧਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕੰਮ ਦੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਮੁਕੰਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੰਮ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਬੋਲੀਆਂ ਮੰਗੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਨੋਟ: ਮੌਜੂਦਾ ਵਚਨਬੱਧਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸੂਚੀਬੱਧ ਹਰੇਕ ਕੰਮ ਲਈ ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਬਿਆਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਦਸਤਖਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਜਾਂ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਦਰਜੇ ਤੋਂ ਘੱਟ।

2.2.2.1 ਬੋਲੀ ਸਮਰੱਥਾ

ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬੋਲੀਕਾਰ ਕੇਵਲ ਤਾਂ ਹੀ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਪਲਬਧ BID ਸਮਰੱਥਾ ਕੁੱਲ BID ਮੁੱਲ (ਧਾਰਾ 1.1.1 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁੱਲ) ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਉਪਲਬਧ BID ਸਮਰੱਥਾ ਦੀ ਗਣਨਾ ਅੰਤਿਕਾ 1A ਦੇ ਅਨੁਸੂਚੀ-VI ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮੁਲਾਂਕਣ ਉਪਲਬਧ BID ਸਮਰੱਥਾ:- $(A * N * 2.5 - B)$, ਕਿੱਥੋ

N = ਕੰਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਜਿਸ ਲਈ ਬੋਲੀ ਬੁਲਾਈ ਗਈ ਹੈ।

A = ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ EPC ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁੱਲ (ਨੋਟ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਸਾਰਣੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਾਲ ਦੇ ਮੁੱਲ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਅੱਪਡੇਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ) ਪੂਰੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਤੀ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ . EPC ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਟਰਨਕੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ/ਆਈਟਮ ਰੇਟ ਕੰਟਰੈਕਟ/ਨਿਰਮਾਣ

ਕੰਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

B = ਮੌਜੂਦਾ ਵਚਨਬੱਧਤਾਵਾਂ ਦਾ ਮੁੱਲ (ਨੋਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਸਾਰਣੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਾਲ ਦੇ ਮੁੱਲ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਅੱਪਡੇਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ), ਕੰਮ ਜਿਸ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਮਿਤੀ/ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਕੰਮ ਚੱਲ ਰਹੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਲਈ ਬੀ.ਆਈ.ਡੀ. ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਲਈ, ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੰਮ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਐਲ ਉ ਦੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ B ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀ/ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਬੋਲੀ ਦੀ ਨਿਯਤ ਮਿਤੀ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ।

ਨੋਟ: ਸਾਰੀਆਂ ਮੌਜੂਦਾ ਵਚਨਬੱਧਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਸਟੇਟਮੈਂਟ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀ/ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤੇ ਹਰੇਕ ਕੰਮ ਲਈ ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਗਾਹਕ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਦਸਤਖਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। EPC ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੇ ਦਰਜੇ ਤੋਂ ਘੱਟ ਜਾਂ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਜਾਂ ਬੋਟ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਸ ਪੀ ਵੀ ਦਾ ਰਿਆਇਤ/ਅਧਿਕਾਰਤ ਹਸਤਾਖਰਕਰਤਾ ਅਤੇ ਸਟੈਚੂਟਰੀ ਆਡੀਟਰ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਸਿਵਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਵਰਕਸ ਦੇ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਸਾਲ ਦੇ ਮੁੱਲ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਅੱਪਡੇਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਕ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ:-

ਸਾਲ	ਸਾਲ-1	ਸਾਲ-2	ਸਾਲ-3	ਸਾਲ-4	ਸਾਲ-5
ਅੱਪਡੇਟ	1.00	1.05	1.10	1.15	1.20
ਫੈਕਟਰ					

2. ਇਸ ਸਰਕੂਲਰ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਪਾਲਣਾ ਲਈ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤਾਂ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

3. ਇਹ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।"

(18) ਮੋਰਥ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 2.2.2.1 'ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਬੋਲੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਇਹੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

(19) ਵਿਵਾਦ ਸੰਭਾਵੀ ਟੈਂਡਰਰਾਂ ਦੀ ਬੋਲੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੇ ਢੰਗ ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮਦਾ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਟੈਂਡਰ ਦੇ ਆਰ ਐਫ ਬੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੀ ਉਪਲਬਧ ਬੋਲੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੀ ਗਣਨਾ ਫਾਰਮੂਲਾ $A * N^2 - B$ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ 'A' ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁੱਲ ਹੈ। 'ਐਨ' ਕਾਰਜਾਂ

ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਾਲ ਦੀ ਸੀਖਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਬੋਲੀਆਂ ਮੰਗੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ 'ਬੀ' ਮੌਜੂਦਾ ਵਚਨਬੱਧਤਾਵਾਂ ਦਾ ਮੁੱਲ ਹੈ ਅਤੇ

ਕੰਮ ਦੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਮੁਕੰਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਕੰਮ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਬੋਲੀ ਮੰਗੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਬੋਲੀ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਬੀ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਐਮਓਆਰਟੀਐਚ ਦੇ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਆਰਐਫਪੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਹ ਕੰਮ ਜਿਸ ਲਈ ਭਾਵੇਂ ਐਲ ਉ ਏ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀ ਬੀ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ/ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਬੋਲੀ ਦੀ ਨਿਯਤ ਮਿਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(20) ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਟੈਂਡਰ ਲਈ ਆਰ ਐਫ ਬੀ ਵਿੱਚ, ਮੌਜੂਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਵਚਨਬੱਧਤਾਵਾਂ/ਪ੍ਰਗਤੀ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਨੂੰ "ਮੌਜੂਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਵਚਨਬੱਧਤਾਵਾਂ/ਪ੍ਰਗਤੀ ਵਿੱਚ ਕੰਮ" ਸਿਰਲੇਖ ਵਾਲੇ ਫਾਰਮ T-8(b) ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਆਰ ਐਫ ਬੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫਾਰਮੈਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬੋਲੀਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਠੇਕਿਆਂ 'ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਮੌਜੂਦਾ ਵਚਨਬੱਧਤਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਾਂ ਜਿਸ ਲਈ ਇਰਾਦਾ ਜਾਂ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਦਾ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆ ਰਹੇ ਠੇਕਿਆਂ ਲਈ, ਪਰ ਜਿਸ ਲਈ ਇੱਕ ਅਯੋਗ, ਪੂਰੀ ਪੂਰਤੀ ਹੈ। ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਬਾਕੀ ਹੈ। ਫਾਰਮੈਟ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਆਰ ਐਫ ਬੀ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਹੈ ਅਤੇ ਬੋਲੀਕਾਰਾਂ ਲਈ ਬਾਈਡਿੰਗ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਆਰ ਐਫ ਬੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 3.2 ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ:-

“3.2 ਸਾਰੇ ਬੋਲੀਕਾਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 1, ਬੋਲੀ ਦੇ ਫਾਰਮ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਜਾਣਕਾਰੀ.....” ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਗੇ।

(21) ਧਾਰਾ 4.4 ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ "ਮੌਜੂਦਾ ਵਚਨਬੱਧਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਮੁੱਲ" ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੋਲੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੀ ਗਣਨਾ ਲਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਵਚਨਬੱਧਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੰਮਾਂ ਅਤੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ ਦਾ ਅਰਥ ਫਾਰਮ T-8(b) ਵਿੱਚ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਠੇਕਿਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਾਂ ਜਿਸ ਲਈ ਇਰਾਦਾ ਜਾਂ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਠੇਕਿਆਂ ਲਈ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਜਿਸ ਲਈ ਮੁਕੰਮਲਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(22) ਕਲਾਜ਼ 4.4 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੌਜੂਦਾ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਪਵਾਦ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਲਈ ਭਾਵੇਂ ਐਲ ਉ ਏ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਮੋਰਥ ਆਰ ਐਫ ਪੀ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਉਲਟ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀ/ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮਿਤੀ 07.06.2018 ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

(23) ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਆਰਐਫਬੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਵਿਕਾਸ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਮਾਰਟ ਸਿਟੀ ਮਿਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਅਧੀਨ

ਸੜਕ, ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਅਤੇ ਹਾਈਵੇਜ਼ ਮੰਤਰਾਲਾ ਜਿਸ ਨੇ 07.06.2018 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਰ ਐਫ ਪੀ ਵਿਡੀਓ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੋਧ ਲਿਆਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਰ ਐਫ ਪੀ ਵਿੱਚ ਗਿਣੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਕਿਵੇਂ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੋਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਦੇਸ਼ ਵਾਹਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਰ ਐਫ ਬੀ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਸਮਾਰਟ ਸਿਟੀ ਮਿਸ਼ਨ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਸ਼ਹਿਰੀ ਵਿਕਾਸ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(24) ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਆਰ ਐਫ ਬੀ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਮਿਆਰੀ ਬੋਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਇਸਦੀ ਇੱਕ ਪੜਚੋਲ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬੋਲੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵੀ ਬੋਲੀਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੌਜੂਦਾ ਵਚਨਬੱਧਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਰ ਐਫ ਬੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪੈਰਾ ਸਮੱਗਰੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਮੋਰਥ ਮਾਡਲ ਆਰ ਐਫ ਪੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 2.2.2.1 (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੋਰਥ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ) ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਆਰ ਐਫ ਬੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 4.4 ਦੀ ਧਾਰਾ 2.2.2.1 ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣਗੀਆਂ:-

- i) ਦੋ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ B ਦੇ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਤਰੀਕਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਆਰ ਐਫ ਬੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, B ਦਾ ਮੁੱਲ ਮੌਜੂਦਾ ਵਚਨਬੱਧਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੋਰਥ ਆਰ ਐਫ ਪੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਬੀ ਦਾ ਮੁੱਲ, ਉਹ ਕੰਮ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀ/ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
- ii) ਦੋ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਬੋਲੀ ਸਮਰੱਥਾ ਲਈ ਫਾਰਮੂਲਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਮੋਰਥ ਮਾਡਲ ਆਰ ਐਫ ਪੀ ਵਿੱਚ $A*N$ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ 2.5 ਦੇ ਗੁਣਜ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਬੋਲੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਆਰ ਐਫ ਬੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ 2 ਦਾ ਗੁਣਜ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ।
- iii) ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਰ ਐਫ ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਾਂਝੇ ਉੱਦਮ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲੀਡ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਬੋਲੀ ਸਮਰੱਥਾ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੀ ਲੋੜ ਦਾ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 51% ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੋਰਥ ਮਾਡਲ ਆਰ ਐਫ ਪੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲੀਡ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 60% ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬੋਲੀ

ਸਮਰੱਥਾ, ਤਕਨੀਕੀ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੀ ਲੋੜ ਦੀ।

iv) ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਇਕ ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲੂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੋਰਥ ਮਾਡਲ ਆਰ ਐਫ ਪੀ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸੰਯੁਕਤ ਉੱਦਮ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ

100 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਘੱਟ ਮੁੱਲ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਲਈ ਅਨੁਮਤੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਜਾਰੀ ਆਰ ਐਫ ਬੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(25) ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਵੀ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 4 ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਜੋ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਟੈਂਡਰ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਰ ਐਫ ਬੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਆਰ ਐਫ ਬੀ ਨੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਟੈਂਡਰਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਬੋਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਯਮਾਂ, ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਮਨਮਾਨੀ ਵਿਵਾਇਗੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨਹੀਂ ਖੜੀ ਹੋਵੇਗੀ। **ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਬਨਾਮ ਪਟੇਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟਡ ਅਤੇ ਹੋਰ** ¹ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:-

24. ਇਹ ਟੈਂਡਰ/ਬੋਲੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਅਤੇ ਅਖੰਡਤਾ ਅਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਵੀ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1 ਤੋਂ 4 ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 10 ਅਤੇ 11 ਸਾਰੇ ITB ਦੁਆਰਾ ਬੰਨ੍ਹੇ ਹੋਏ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੇ ਇੱਕ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਇਕੱਲੇ ਪੂਰਵ-ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬੋਲੀਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬੋਲੀ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੈਡੈਟਿਕ ਪਹੁੰਚ ਵਜੋਂ ਬ੍ਰਾਂਡ ਕਰਕੇ ਛੱਡਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਹ ਵਿਤਕਰੇ, ਆਪਹੁਦਰੇਪਣ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ। ਪੱਖਪਾਤ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਸਾਡੀਆਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਹਨ। ਨਿਯਮਾਂ/ਹਿਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਗੂਕਰਨ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਕਿਸੇ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਸ਼ਰਤ ਵਿੱਚ ਛੋਟ ਜਾਂ ਛੋਟ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ITB ਅਧੀਨ, ਰਾਜ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ (ਅਪੀਲਕਰਤਾ) ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਬੋਲੀਕਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਦੂਜੇ ਬੋਲੀਕਾਰਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰੇਗਾ, ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜ ਦੇਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਠੇਕੇ ਦੇਣ ਲਈ ਬੋਲੀਕਾਰ ਨੂੰ ਚੁਣਨ ਅਤੇ ਚੁਣਨ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਰਾਫੇਰੀ ਲਈ ਜਗ੍ਹਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਨਾਮ ਜਾਂ ਚੈਰਿਟੀ ਵੰਡਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(26) ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇੱਕ ਟੈਂਡਰਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਡੋਮੇਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਬੋਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। **ਬੀਐਸਐਨ ਜੋਸ਼ੀ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼** ਬਨਾਮ **ਨਾਇਰ ਕੋਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ** ^੧ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:-

“66. ਅਸੀਂ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਨਵੇਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਵੱਲ ਵੀ ਅੱਖਾਂ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜੋ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ; ਪਰ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਾਨੂੰਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਹੁਣ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਖੇਪ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

(i) ਜੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ;

(ii) ਜੇ ਆਮ ਢਿੱਲ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਸਖਤ ਪਾਲਣਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਥੇ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ;

(iii) ਜੇਕਰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਭਟਕਣਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁੜ ਤੋਂ ਢਿੱਲ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ;

(iv) xxxxx

(v) xxxxx

(vi) xxxxx

(vii) xxxxx"

(27) **ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ** ਬਨਾਮ **ਕੋਚੀਨ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਏਅਰਪੋਰਟ ਲਿਮਟਿਡ** ^{੧੦}ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਆਪਣਾ ਤਰੀਕਾ ਚੁਣਨ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਹ ਪਾਬੰਦ ਹਨ। ਟੈਂਡਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ, ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਮਨਮਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।

(28) ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 4 ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਰਐਫਬੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਨਾਲ ਸੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਬੋਲੀਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਅਤੇ ਵਿਤਕਰਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਸਾਰੇ ਬੋਲੀਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬੋਲੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੀ ਗਣਨਾ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਆਰਐਫਬੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇੱਕ ਨਿਰਪੱਖ, ਗੈਰ-ਵਿਤਕਰੇ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਮਨਮਾਨੀ ਪਹੁੰਚ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 4 ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(29) ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਠੇਕੇ ਦਾ ਅਵਾਰਡ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਪਾਰਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਹੈ ਅਤੇ ਟੈਂਡਰਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਪਾਰਕ ਕਾਰਜ ਹਨ। ਵਪਾਰਕ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਟੈਂਡਰਕਰਤਾ ਦੀ ਮਾਲ ਜਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਜਾਂ ਲੋੜੀਂਦੇ ਮਿਆਰ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਬੋਲੀਕਾਰ ਦੀ ਟੈਂਡਰ ਸਮਰੱਥਾ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿੱਤੀ ਗਣਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਵਿੱਤੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਸਲਾਹਕਾਰਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ।

(30) **ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਜਨਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਡਿਸਟ੍ਰੀਬਿਊਸ਼ਨ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟੇਡ (ਟੈਂਗੋਡਕੋ) ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸੀਐਸਈਪੀਡੀਆਈ- ਤ੍ਰਿਸੇਹ ਕੰਸੋਰਟੀਅਮ ਅਤੇ ਹੋਰ**⁴ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ , ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਹੈ:-

36. ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਅਸੀਂ ਇਹ ਕਹਿਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਾਂ ਕਿ ਇੱਕ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਵਿੱਤੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਜਮ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਪਹਿਲੂਆਂ, ਧਾਰਾਵਾਂ, ਸੰਕਟਕਾਲਾਂ, ਆਦਿ ਨੂੰ ਕਾਰਕ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਗਣਨਾਵਾਂ ਮਾਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਛੱਡੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਹੁਨਰ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿੱਤੀ ਗਣਨਾ, ਬੋਲੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਸਲਾਹਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬੁੱਧੀ 'ਤੇ ਛੱਡਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ। ਅਸੀਂ ਵਿੱਤੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਬਾਰੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬੈਠ ਸਕਦੇ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ, ਇਹ ਨਾ ਤਾਂ ਪੂਰਵ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਗਲਤ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਸੀਂ ਵਿਗੜੇ ਜਾਂ ਬੇਤੁਕੇ ਹੋਣ ਲਈ ਨੁਕਸ ਸਮਝ ਸਕਦੇ ਹਾਂ.....”

(31) **ਮੋਟੇਕਾਰਲੋ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਨੈਸ਼ਨਲ ਥਰਮਲ ਪਾਵਰ** ਵਿੱਚ

ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟੇਡ⁵, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟੈਂਡਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਟੈਂਡਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਸੰਜਮ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇਗੀ। ਉਕਤ ਨਿਰਣੇ ਤੋਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢਣਾ ਢੁਕਵਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ:-

⁴ (2017) 4 SCC

25. ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਐਫਕੋਨਸ ਇੰਨਫਰਾਸਟਰਕਚਰ ਲਿਮਟ. ਬਨਾਮ ਨਾਗਪੁਰ ਮੈਟਰੋ ਰੇਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ। ਲਿਮਿਟੇਡ [ਐਫਕੋਨਸ ਇੰਫਰਾਸਟਰਕਚਰ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਨਾਗਪੁਰ ਮੈਟਰੋ ਰੇਲ ਕਾਰਪ ਲਿਮਿਟੇਡ, (2016) 16 SCC 818 : (2016) 8 ਸਕੇਲ 765] ਇੱਕ ਚੋ-ਜੱਜੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟਤਾ ਨਾਲ ਟੈਸਟ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਜੋ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਹੈ:

"ਅਸੀਂ ਇਹ ਜੋੜ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਮਾਲਕ, ਟੈਂਡਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖ ਕੇ, ਇਸ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ। ਸੀਵਿਥਾਨਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਟੈਂਡਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਇਸ ਸਮਝ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਮਝ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਜਾਂ ਟੈਂਡਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਭਾਵਨਾ ਜਾਂ ਵਿਗਾੜ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਮਾਲਕ ਟੈਂਡਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੀਵਿਥਾਨਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

26. ਅਸੀਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਬਿਆਨ ਨਾਲ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਟੈਂਡਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਤਕਨੀਕੀ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਮੰਗੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਨੂੰ ਕੰਮ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਇਹ ਜਿਸ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਨ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਵਪਾਰਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਆਮ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਟੈਂਡਰਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤਕਨੀਕੀ ਬੋਲੀਆਂ ਦੀ ਤਕਨੀਕੀ ਮਾਹਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਮਾਲਕ ਦੇ ਸੰਗਠਨ ਨਾਲ ਅਣ-ਸੰਬੰਧਿਤ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਤੀਜੀ-ਪਿਰ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬੋਲੀਕਾਰ ਦੀ ਮੁਹਾਰਤ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਸਮਰੱਥਾ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਿੱਤੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਸਲਾਹਕਾਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਕਨੀਕੀ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ

ਵਿਵਹਾਰਕਤਾ ਵਿੱਚ ਸੰਜਮ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਯਥਾਰਥਵਾਦੀ ਹਨ। ਇੱਕ ਬਹੁ-ਪੱਖੀ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਪਹੁੰਚ ਹੈ; ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਤਕਨੀਕੀ. ਟੈਂਡਰ ਜਿੱਥੇ ਜਨਤਕ ਵੱਡੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਦੀ ਨਿਲਾਮੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਵੱਖਰੇ ਡੱਬੇ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਟੈਂਡਰ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਸਬੰਧਤ ਹਾਂ, ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਕੀਮ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਅਖਾੜਾ ਜਿਸਦਾ ਅਸੀਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਤਕਨੀਕੀ ਮੁਹਾਰਤ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਪੈਰਾਮੀਟਰ ਵੱਖਰੇ ਹਨ। ਇਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕਾਰਜਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਅਤੇ ਸਮਾਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਪਰ, ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਟੈਂਡਰ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਤੋਂ ਬਚ ਜਾਣਗੇ। ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਪਹੁੰਚ ਆਪਹੁਦਰੀ ਹੈ ਜਾਂ ਗਲਤ ਹੈ ਜਾਂ ਵਿਧੀ ਅਪਣਾਉਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਕਿਸੇ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟੈਂਡਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਟੈਂਡਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਜਮ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਤਕਨੀਕੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਜਾਂ ਤੁਲਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਿਧਾਂਤ ਜੋ ਦੂਜੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੱਕ ਆਮ ਸਾਧਨ ਨੂੰ ਸਕੈਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਮਝਣ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਕਨੀਕੀ ਕੰਮਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹੁਨਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਟੈਂਡਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰਾ ਵਿਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਮਕਸਦ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋੜਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਫਤ ਖੇਡਣ ਦਾ ਭੱਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(32) ਧਾਰਾ 4.4 ਵਿੱਚ ਨੋਟ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਟੈਂਡਰਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਫਾਰਮ ਟੀ-8 (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਲਈ ਨੋਟ ਵਿੱਚ ਲੋੜ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬੀ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਲਈ ਬੋਲੀਕਾਰ ਉਕਤ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਹ ਖੁਦ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮ ਜਿਸ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਧਾਰਨ ਲਈ ਬੋਲੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ 'ਬੀ' ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 'ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਥਾਰਟੀ ਖੁਦ ਮੌਜੂਦਾ ਵਚਨਬੱਧਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਕਤ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੀ। ਇੱਕ ਤਿਆਰ ਸੰਦਰਭ ਲਈ ਨੋਟ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ: -

“ਨੋਟ: ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਮੌਜੂਦਾ ਵਚਨਬੱਧਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ

ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤੇ ਹਰੇਕ ਕੰਮ ਲਈ ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ

ਅਵਧੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬੀ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੇ ਦਰਜੇ ਤੋਂ ਘੱਟ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਬਰਾਬਰ।"

(33) ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧ ਸਿਰਫ ਚੱਲ ਰਹੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀਆਂ ਮੌਜੂਦਾ ਵਚਨਬੱਧਤਾਵਾਂ ਦੇ ਟੈਂਡਰਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਰੇਕ ਕੰਮ ਲਈ ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ। ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਮੋਰਥ ਆਰ ਐਫ ਪੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਰ ਐਫ ਬੀ ਵਿੱਚ ਆਯਾਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(34) ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮੋਰਥ ਆਰ ਐਫ ਪੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਆਰਐਫਬੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੋਂ ਭਟਕ ਕੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਬੋਲੀਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ. ਇਸਲਈ, ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਸਿਰਫ ਆਰ ਐਫ ਬੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੋਰਥ ਆਰ ਐਫ ਪੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਕੇਸ ਲਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ।

(35) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਹਿਲੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(36) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ ਅਗਲੀ ਪੇਸ਼ਗੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਕਨੀਕੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਤਕਨੀਕੀ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੌਰਾਨ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਤਕਨੀਕੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰਸਮੀ ਸੰਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤਕਨੀਕੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਲਈ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਵਿੱਚ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ, ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਮਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

(37) ਸਿੱਖਿਅਤ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ, ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਐਮਆਰਟੀਐਚ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਢੁਕਵਾਂ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿਟੀ ਲੈਵਲ ਟੈਕਨੀਕਲ ਸਬ ਕਮੇਟੀ (ਸੀ ਐਲ ਟੀ ਐਸ ਸੀ), ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੁਆਰਾ 28.02.2019 ਨੂੰ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਐਮਆਰਟੀਐਚ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਲਾਗੂ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਕਨੀਕੀ ਬੋਲੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਰਿਪੋਰਟ (ਟੀ.ਬੀ.ਈ.ਆਰ.) ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

OF PUNJAB AND OTHERS (*Krishna Murari, C.J.*)
 ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਤਕਨੀਕੀ ਕਮੇਟੀ (ਐਸ ਐਲ ਟੀ ਸੀ)। ਐਸ ਐਲ ਟੀ ਸੀ ਨੇ 06.03.2019 ਨੂੰ ਹੋਈ ਆਪਣੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਮੋਰਥ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਰ ਐਫ ਬੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਐਸ ਐਲ ਟੀ ਸੀ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਬੋਲੀ ਤਕਨੀਕੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਯੋਗ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ, ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾ ਹੈ।

(38) ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਧਿਆਨ 28.02.2019 ਦੀ ਸੀ.ਐਲ.ਟੀ.ਐਸ.ਸੀ. ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਅੰਤਿਕ ਆਰ-1 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ TBER ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅਨੁਬੰਧ ਆਰ-2 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਐਸ ਐਲ ਟੀ ਸੀ ਨੂੰ ਅਨੁਬੰਧ ਵਜੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਰ.-3 ਕਾਊਂਟਰ ਐਫੀਡੇਵਿਟ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਸਿੱਖਿਅਤ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਐਮਓਆਰਟੀਐਚ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਸੁਚੇਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਆਰ ਐਫ ਬੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਪਰਿਯੋਜਨਾ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਇੱਕ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਬੋਲੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ।

(39) ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ ਪਹਿਲੂ ਖੋਜਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਤਕਨੀਕੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੋੜ। ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟੈਂਡਰ ਵਿੱਚ ਬੋਲੀਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 30 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

30. ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ:-

ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਜਾਂ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬੋਲੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਬੋਲੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਬੋਲੀਕਾਰ ਜਾਂ ਬੋਲੀਕਾਰਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਦੇਣਦਾਰੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਏ ਬਿਨਾਂ। ਮਾਲਕ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਆਧਾਰ ਦੇ ਬੋਲੀਕਾਰ ਜਾਂ ਬੋਲੀਕਾਰ।"

(40) ਅਜਿਹੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਟੈਂਡਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। **ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਹਰੀਨਾਰਾਇਣ ਜੈਸਵਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ**⁶ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਸਰਕਾਰੀ ਹੁਕਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ।

⁶ (1972) 2 SCC

ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ " ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਕਰੀ ਅੰਤਿਮ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਕਿਸੇ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗੀ "। ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ: -

“ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਐੱਸ.ਐੱਸ. ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ। 22 ਅਤੇ 29, ਅਸੀਂ ਇਹ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸੀ ਐਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਕਿਵੇਂ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। (6) ਇਸ ਦੇ 6 ਜਨਵਰੀ 1971 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ..... ਸਰਕਾਰ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿੱਤ ਦੀ ਰਾਖੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਮਾਲੀਏ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਲੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਸੇ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਜਾਂ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਇਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਲਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਕਿਵੇਂ ਹੈ। 19(1) (g) ਜਾਂ ਕਲਾ। ਇਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ 14 ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ..... ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਬੋਲੀ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਸਿੱਟਾ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ,ਸਿਰਫ ਬੋਲੀ ਦੇ ਕੇ, ਬੋਲੀਕਾਰਾਂ ਨੇ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਸਨ...ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਮਨਮਾਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ.....”।

(41) ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਧਿਰ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ **ਸਿਟੀ ਇਨਫਰਾਸਟਰਕਚਰ (ਇੰਡੀਆ) ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟਡ** ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਸਮਰਥਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। **ਲਿਮਿਟਡ** ਬਨਾਮ **ਨਿਊ ਓਖਲਾ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ, ਸਿਵਲ ਮਿਸ. 2006 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 31442** ਦਾ ਫੈਸਲਾ 08.05.2007 ਨੂੰ ਹੋਇਆ। ਉਕਤ ਫੈਸਲਾ ਤਕਨੀਕੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਖਾਸ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੁਖੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ **ਸਟਾਰ ਐਟਰਪ੍ਰਾਈਜਿਜ਼** ਬਨਾਮ **ਸਿਡਕੋ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ**⁷ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਸੰਚਾਰ

⁷ 1990(3) SCC

ਤਕਨੀਕੀ ਬੋਲੀ ਘਾਤਕ ਸੀ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ **ਸਟਾਰ ਐਂਟਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ਿਜ਼ ਬਨਾਮ ਸਿਡਕੋ** (ਸੁਪੈਰਾ) ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਹਾਲਾਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਕਾਰਨਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਭਾਵ ਕਾਰਨ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬੋਲੀਕਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਪੂਰਨ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਕਤ ਨਿਰਣੇ ਤੋਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢਣਾ ਢੁਕਵਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ:-

"35. ਹੁਣ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਵੈਦਿਆਨਾਥਨ ਦੇ ਹਮਲੇ ਦਾ ਦੂਜਾ ਆਧਾਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਤਕਨੀਕੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ, ਇਸ ਲਈ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇਕੱਲੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਸਟਾਰ ਐਂਟਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ਿਜ਼ ਕੇਸ (ਸੁਪੈਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ 'ਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਾਰਨ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ ਸਮੀਖਿਆ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਸਟੈਂਡ ਉਪਲਬਧ ਕਰਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 10 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ-

10. ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਦਿਨ-ਬ-ਦਿਨ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹੁੰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਰਵਾਇਤੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਅਲੋਪ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂਚ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਦੀ ਸਰਗਰਮੀ ਵੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਿਆਪਕ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਜ ਵਪਾਰਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉਤਰਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਉੱਦਮਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਨਤਕ ਨਿਗਾਹ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸਮਾਜਿਕ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ, ਨਿਆਂਇਕ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਵੀ ਵੱਡੀ ਹੈ; ਇਹ ਉੱਚਤਮ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਸਮੇਤ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਕਸਰ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ; ਜਨਤਕ ਆਚਰਣ ਨੂੰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਦੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵਿਚ ਕਾਰਨ ਲੱਭ ਰਿਹਾ ਹੈ

ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਉੱਤਮ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੁਆਰਾ ਦੁਕਵੇਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਦੇਸ਼ ਸਮੀਖਿਆ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸ਼੍ਰੀ ਦਿਵੇਦੀ ਦੀ ਸਪੁਰਦਗੀ, ਸਾਡੀ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀਆਂ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਟੈਂਡ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸੇ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਖਾਸ ਤਰਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

36. ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਕੋਈ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਵਿੱਚ ਟੈਂਡਰਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕਿਸੇ ਟੈਂਡਰਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, 25 ਮਈ, 2006 ਨੂੰ ਨੋਇਡਾ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ ਬੋਲੀ ਤਕਨੀਕੀ ਬੋਲੀ ਦੇ ਯੋਗਤਾ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਦਾ ਸੰਚਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫੀਆ ਬਿਆਨ ਸਮੇਤ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਟੈਕਨੀਕਲ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮਿਤੀ 22 ਮਈ 2006 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਬੋਲੀ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਲਾਜ਼ 7.8.2 ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਟੈਂਡਰ ਸਮੇਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਟੈਂਡਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਪਰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਾਰਨ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਟਾਰ ਐਂਟਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ਿਜ਼ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪੈਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਰਨ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਚਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਹੀਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਨ ਦਾ ਸੰਚਾਰ ਨਾ ਕਰਨਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਘਾਤਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

(42) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਾਰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾ ਦੇਣ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤਾਂ ਹੀ ਨੁਕਸਦਾਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਸੰਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(43) ਜਗਦੀਸ਼ ਮੰਡਲ ਬਨਾਮ ਉਤੀਸਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ⁸ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਟੈਂਡਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਜਾਂ ਬੋਲਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਠੇਕਾ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲੋਕ ਹਿੱਤ ਅਤੇ ਸੱਚਾ-ਸੁੱਚਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਇੱਕ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਰਹੇਗਾ। ਉਕਤ ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਨੂੰ ਕੱਢਣਾ ਢੁਕਵਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ:-

"22. ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਮਨਮਾਨੀ, ਤਰਕਹੀਣਤਾ, ਗੈਰ ਤਰਕਹੀਣਤਾ, ਪੱਖਪਾਤ ਅਤੇ ਬਦਨਾਮੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਚੋਣ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ "ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ" ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਚੋਣ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ "ਸਹੀ" ਹੈ। ਜਦੋਂ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਟੈਂਡਰਾਂ ਜਾਂ ਠੇਕਿਆਂ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਇੱਕ ਵਪਾਰਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਹੈ। ਟੈਂਡਰਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਠੇਕੇ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਪਾਰਕ ਕਾਰਜ ਹਨ। ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਦੇਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਫੈਸਲਾ ਸੱਚਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ, ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ, ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਣਗੀਆਂ, ਭਾਵੇਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਵਿਗਾੜ ਜਾਂ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਟੈਂਡਰਕਰਤਾ ਨਾਲ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਨਿੱਜੀ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ, ਜਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਾਲਾ ਟੈਂਡਰਕਰਤਾ ਜਾਂ ਠੇਕੇਦਾਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹਰਜਾਨੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਾਲਪਨਿਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ, ਜ਼ਖਮੀ ਹੰਕਾਰ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਦੇ ਨਾਲ ਅਸਫਲ ਟੈਂਡਰਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਕੁਝ ਤਕਨੀਕੀ/ਪ੍ਰੈਸੀਜਰਲ ਉਲੰਘਣਾ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਾਲ ਕੁਝ ਪੱਖਪਾਤ ਦੇ ਪਹਾੜਾਂ ਤੋਂ ਪਹਾੜ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲਈ ਮਨਾਉਣ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਅੰਤਰਿਮ ਜਾਂ ਅੰਤਮ, ਜਨਤਕ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਰੋਕ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਾਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਅਤੇ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਲਾਗਤ ਕਈ ਗੁਣਾ ਵਧਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਟੈਂਡਰ ਜਾਂ ਠੇਕੇ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ

ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ:

(1) ਕੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ ਗਲਤ ਹੈ ਜਾਂ

ਕਿਸੇ ਦਾ ਪੱਖ ਲੈਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ;

ਜਾਂ

ਕੀ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਇੰਨਾ ਆਪਹੁਦਰਾ ਅਤੇ ਤਰਕੀਬਣ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਕਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ: "ਫੈਸਲਾ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਅਥਾਰਟੀ ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ ਸੀ";

(11) ਕੀ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਜੇਕਰ ਜਵਾਬ ਨਾਂਹ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਟੈਂਡਰਕਰਤਾ/ਠਿਕੇਦਾਰ 'ਤੇ ਬਲੈਕਲਿਸਟਿੰਗ ਜਾਂ ਦੰਡਕਾਰੀ ਨਤੀਜੇ ਲਗਾਉਣ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ (ਸਾਈਟਾਂ/ਦੁਕਾਨਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ, ਲਾਇਸੈਂਸ, ਡੀਲਰਸ਼ਿਪਾਂ ਅਤੇ ਫਰੈਂਚਾਈਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(27) ਪੰਜਵੇਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮਿਲੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਵਿਭਾਗ ਬਿਆਨਾ ਜ਼ਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਵਜੋਂ ਵਚਨਬੱਧ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਤਸਦੀਕ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਮੇਟੀ ਨਾ ਤਾਂ ਟੈਂਡਰਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਲੈਕਲਿਸਟ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਟੈਂਡਰਕਰਤਾ 'ਤੇ ਕੋਈ ਜ਼ੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਟੈਂਡਰ ਨੂੰ ਨੁਕਸਦਾਰ ਸਮਝ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਟੈਂਡਰਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਕਮੇਟੀ ਟੈਂਡਰਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ EMD ਨੂੰ ਨੁਕਸਦਾਰ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਮਨਮਾਨੀ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ।

(44) **ਹਰਿਆਣਾ ਅਰਬਨ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਆਰਚਿਡ ਇਨਫਰਾਸਟਰਕਚਰ** ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਉੱਤੇ ਹੋਰ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਡਿਵੈਲਪਰਜ਼ ਪ੍ਰ. ਲਿਮਿਟੇਡ⁹. ਉਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਬੋਲੀਕਰਤਾ ਦਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਸੀ ਕਿ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਵਾਜ਼ਬ ਹੁਕਮਾਂ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮਨਮਾਨੀ ਹੈ। ਤੱਥ ਇਹ ਸਨ ਕਿ ਅਸਟੇਟ ਦਫਤਰ ਦੁਆਰਾ ਬੋਲੀਕਾਰ ਨੂੰ ਮਿਤੀ 24.09.2004 ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਚਾਰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬੋਲੀ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ; ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਬਿਆਨਾ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸੰਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਰਫ ਚੈੱਕ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਜੋ ਕਿ 21.09.2004 ਨੂੰ ਅਸਟੇਟ ਦਫਤਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੱਤ ਬੋਲੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੰਚਾਰ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਕਾਰਨ ਸਨ।

"25 . ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਕਿ ਕੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਨੇ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਵਾਜ਼ਬ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਮਨਮਾਨੀ ਰੱਦ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਮਿਤੀ 24-9-2004 ਨੂੰ ਸੰਪੱਤੀ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਪੱਤਰ ਵੱਲ ਦਿਵਾਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਬਿਆਨੇ ਦੀ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਇਹ ਸੰਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਰਫ ਚੈੱਕ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ 21-9-2004 ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਦੇ ਅਸਟੇਟ ਅਫਸਰ, ਹੁਡਾ ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਚਾਰ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉੱਪਰ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸੱਤ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਨਿਲਾਮੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਇਕੱਲੇ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਛੇ ਹੋਰ ਬੋਲੀ ਵੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਹੁਡਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 15 ਵਿੱਚ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ....."

26. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ ਕਿ 5 ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਾਲੀ ਨਿਲਾਮੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ, ਵੱਡੇ ਵਪਾਰਕ ਦੀਆਂ ਬੋਲੀਆਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਸੀ।

ਸਾਈਟਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੀਮਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਉਹ ਹੇਠਲੇ ਪਾਸੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਹੈੱਡਕੁਆਰਟਰ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਨਿਲਾਮੀ ਦੇ ਰੁਝਾਨਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਪਾਣੀਪਤ, ਪੰਚਕੂਲਾ ਅਤੇ ਫਰੀਦਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਉੱਚੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਸੱਤ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮਨ ਦੀ ਯੋਗ ਵਰਤੋਂ ਸੀ।

27. ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਸੰਚਾਰ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਪੋਰਟਾਂ 'ਤੇ

ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜੋ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ, ਉਹ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਨਾ ਕਰਨਾ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਦੁਆਰਾ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂਚ ਦੇ ਘੇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੀ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਕੋਲ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ 21-9-2004 ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਲੋੜੀਂਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਜਨਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਲੀਏ ਅਤੇ ਹੁੱਡਾ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਲੁੱਟਣ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਗਿਆ।

31. ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਸਟਾਰ ਐਂਟਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ ਬਨਾਮ ਸਿਟੀ ਐਂਡ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਲਿਮਿਟੇਡ [ਸਟਾਰ ਐਂਟਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ ਬਨਾਮ ਸਿਟੀ ਐਂਡ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ. ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਲਿਮਿਟੇਡ ਦਾ, (1990) 3 SCC 280] ਇਸ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ: (SCC pp. 284-85, ਪੈਰਾ 10)

"10. ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਦਿਨ-ਬ-ਦਿਨ ਵਿਆਪਕ ਹੁੰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਰਵਾਇਤੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਅਲੋਪ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂਚ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਦੀ ਸਰਗਰਮੀ ਵੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਿਆਪਕ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਜ ਵਪਾਰਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉਤਰਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਉੱਦਮਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਨਤਕ ਨਿਗਾਹ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸਮਾਜਿਕ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ, ਨਿਆਂਇਕ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਵੀ ਵੱਡੀ ਹੈ; ਇਹ ਉੱਚਤਮ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਸਮੇਤ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਕਸਰ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ; ਜਨਤਕ ਆਚਰਣ ਨੂੰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ

ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਦੇ ਸੌਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਨਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਉੱਤਮ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੁਆਰਾ ਢੁਕਵੇਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ ਸਮੀਖਿਆ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਦਿਵੇਦੀ ਦੀ ਸਪੁਰਦਗੀ, ਸਾਡੀ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀਆਂ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਟੈਂਡ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸੇ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਖਾਸ ਤਰਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।"

32. ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਕੁਝ ਕਾਰਨ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜੋ ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਮੁਦਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। "

(45) ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਆਪਣੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਲੀਡ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੌਜੂਦਾ ਵਚਨਬੱਧਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਆਰ ਐਫ ਬੀ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਸਨ।

(46) ਟੀ ਬੀ ਈ ਆਰ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ ਐਲ ਟੀ ਐਸ ਸੀ ਅਤੇ ਐਸ ਐਲ ਟੀ ਸੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਮਿੰਟ ਮੋਰਥ ਆਰ ਐਫ ਪੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਉਚਿਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਮੇਟੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾ ਹੈ। ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਲਈ ਆਪਣਾ ਮਨ ਲਾਗੂ ਕਰੇ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਕਾਰਨ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਤਕਨੀਕੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਮੋਰਥ ਆਰ ਐਫ ਪੀ ਦੀ ਗੈਰ-ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਟੈਂਡਰ ਲਈ ਆਰ ਐਫ ਬੀ ਦੇ ਕਲਾਜ਼ 4.4 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਫਾਰਮੂਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੋਲੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸਦੀ ਤਕਨੀਕੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਸੰਚਾਰ ਕਰਨਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(47) ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਸਵੀਕਾਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁੱਖ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਫੈਸਲਾ ਉਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ/ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ

ਪਹਿਲਾਂ ਤੌਰ ਮਨਮਾਨੀ ਜਾਂ ਤਰਕਹੀਣ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(48) ਇੱਥੇ ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਾਰਨਾਂ ਸਮੇਤ ਬੋਲਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਸੰਚਾਰ ਨਾ ਕਰਨਾ ਉਸਦੀ ਤਕਨੀਕੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਘਾਤਕ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦੂਜੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਵੀ ਕੋਈ ਪੈਰ ਨਹੀਂ ਹਨ।

(49) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਸਿਖਿਆਰਥੀ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਆਖਰੀ ਸਬਮਿਸ਼ਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਟੈਂਡਰ ਲਈ ਸਿਰਫ ਦੋ ਬੋਲੀਕਾਰ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੋਰਥ ਆਰ ਐਫ ਪੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਣਦੇਖੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਤਕਨੀਕੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਜੋਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਨੂੰ ਇਕੱਲੇ ਬੋਲੀਕਾਰ ਵਜੋਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੋਲੀ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੋਲੀ ਤੋਂ 7.11 ਕਰੋੜ ਘੱਟ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਠੇਕੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਲਗਭਗ 10% ਬਣਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਮਨਮਾਨੀ ਕਾਰਵਾਈ।

(50) ਰਾਜ ਦੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਉਕਤ ਦਲੀਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਅਧੀਨ ਵਪਾਰਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਲਝਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਰੂਪ ਬਹੁਤ ਹਨ। ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਸੀਮਿਤ. ਸਿੱਖਿਅਤ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਅਵਾਰਡ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਪਾਰਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਹੈ ਅਤੇ ਟੈਂਡਰਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ੁੱਧ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਪਾਰਕ ਕਾਰਜ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਹੈ ਟੈਂਡਰਕਰਤਾ ਦੀ ਮਾਲ ਜਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਜਾਂ ਲੋੜੀਂਦੇ ਮਿਆਰ ਅਤੇ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ। ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੇ **ਜਗਦੀਸ਼ ਮੰਡਲ** ਬਨਾਮ **ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ** (ਸੁਪੈਰਾ) ਅਤੇ **ਟੈਂਗੋਡਕੋ** ਬਨਾਮ **ਸੀਐਸਈਪੀਡੀਆਈ** (ਸੁਪੈਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ ਹੈ।

(51) ਬੋਲੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਰ ਐਫ ਬੀ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਬੋਲੀਆਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਬੋਲੀਕਾਰ ਕੋਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਅਤੇ ਬੈਂਡਵਿਡਥ ਹੈ। ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀ ਬੋਲੀ ਸਮਰੱਥਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਠੇਕੇਦਾਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿ ਲੋਕ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਲਾਗਤ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਆਰਐਫਬੀ ਦੁਆਰਾ ਬੋਲੀ ਦਾ ਸੱਦਾ ਚੌਥੀ ਵਾਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਇਕ ਤਿੱਖਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਜਾਂ ਖਰਾਬਤਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਠੇਕੇ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਜੋੜਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਖੇਡ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਵਪਾਰਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(52) **ਟਾਟਾ ਸੈਲੂਲਰ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ**¹⁰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਟੈਂਡਰ ਦੇਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਮਨਮਾਨੀ ਜਾਂ ਪੱਖਪਾਤ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਕਤੀਆਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮਨਮਾਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੇਵਲ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਢੁਕਵਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ:-

"ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਖੋਜ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਵਿਵੇਕ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹੀ ਸੰਤੁਲਨ ਲੱਭਣ ਲਈ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।" ਕਈ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ (ਪੰਨਾ 687 'ਤੇ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ:-

- (1) ਆਧੁਨਿਕ ਰੁਝਾਨ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਸੰਜਮ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।
- (2) ਅਦਾਲਤ ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਬੈਠਦੀ ਹੈ ਪਰ ਸਿਰਫ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
- (3) ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਦਰੁਸਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੁਹਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮੁਹਾਰਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦੇਵੇਗਾ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- (4) ਟੈਂਡਰ ਲਈ ਸੱਦੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਪੜਤਾਲ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਟੈਂਡਰ ਦਾ ਸੱਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੈ।
- (5) ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਜੋੜਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਰਪੱਖ ਖੇਡ ਇੱਕ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਜਾਂ ਅਰਧ-ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਬਾਡੀ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਹਿਯੋਗੀ ਹੈ।

"ਵੈਡਨਸਬਰੀ ਸਿਧਾਂਤ" ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੁਆਰਾ ਪਰਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਆਪਹੁਦਰੇਪਣ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪੱਖਪਾਤ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਾਂ ਮਾਲਾ-ਮਾਲਮਈਆਂ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

(6) ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ 'ਤੇ ਭਾਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਬੋਝ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਬਜਟ ਦੇ ਖਰਚੇ ਵਧ ਸਕਦੇ ਹਨ।

(53) **ਏਸ਼ੀਆ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਸਟਰਕਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟਿਡ** ਬਨਾਮ **ਟ੍ਰੈਫਲਗਰ ਹਾਊਸ ਕੰਸਟਰਕਸ਼ਨ (ਆਈ) ਲਿਮਿਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ** ¹¹ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਇਸੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਹੈ। **ਨਿਊ ਹੋਰਾਈਜ਼ਨਸ ਲਿਮਿਟਿਡ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ** ¹²ਵਿਚ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਚ ਕੁਝ ਲਚਕਤਾ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਵਾਜਬਤਾ ਦੇ ਵੈਡਨਸਬਰੀ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਭਾਵ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇੰਨਾ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮਝਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਉਸ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਸ ਵਿਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

(54) **ਦਿੱਲੀ ਸਾਇੰਸ ਫੋਰਮ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ** ¹³ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ ਵੈਡਨਸਬਰੀ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਗੈਰ-ਵਾਜਬਤਾ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ।

(55) **ਰੌਨਕ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਲਿਮਿਟਿਡ ਬਨਾਮ ਆਈਵੀਆਰ ਕੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟਿਡ** ¹⁴ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਹੈ:-

“ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਤਸੱਲੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਦਾ ਕੁਝ ਤੱਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਜੇਕਰ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਝਗੜਾ ਸਿਰਫ਼ ਦੋ ਟੈਂਡਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਦਾ ਕੋਈ ਤੱਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਦੋ ਟੈਂਡਰਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਮੂਲੀ ਅੰਤਰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਣਾਇਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਦਖਲ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ

111997(1) SCC 738

121995(1) SCC 478

13(1996) 2 SCC 405

14(1999) 1 SCC 492

ਅਜਿਹਾ ਵਪਾਰਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੁਆਰਾ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਦੇਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੱਚਤ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਲਾਗਤ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਆਖਰਕਾਰ ਇੱਕ ਟੈਂਡਰਕਰਤਾ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਟੈਂਡਰਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਕੇ ਜਨਤਕ ਪੈਸੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰੇਗੀ। . ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਕਿ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਹੈ, ਜਾਂ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਮਾੜਾ ਫਿਡ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦੋ ਵਿਰੋਧੀ ਟੈਂਡਰਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਝਗੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

(56) **ਟੈਗੋਡਕੋ ਬਨਾਮ ਸੀਐਸਈਪੀਡੀਆਈ-ਟ੍ਰਿਸ਼ ਕੰਸੋਰਟੀਅਮ** (ਸੁਪੀਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬੋਲੀਕਾਰ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਗਣਨਾ, ਸਮਰੱਥਾ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ਲਤਾ, ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੀ ਧਾਰਨਾ। ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਮਾਹਰਾਂ ਅਤੇ ਸਲਾਹਕਾਰਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਉਕਤ ਨਿਰਣੇ ਤੋਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢਣਾ ਢੁਕਵਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ:-

“36..... ਇਸ ਸਮੇਂ ਅਸੀਂ ਇਹ ਕਹਿਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਾਂ ਕਿ ਇੱਕ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਵਿੱਤੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਜਮ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਪਹਿਲੂਆਂ, ਧਾਰਾਵਾਂ, ਸੰਕਟਕਾਲਾਂ, ਆਦਿ ਨੂੰ ਕਾਰਕ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਗਣਨਾਵਾਂ ਮਾਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਛੱਡੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਹੁਨਰ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿੱਤੀ ਗਣਨਾ, ਬੋਲੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਸਲਾਹਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬੁੱਧੀ 'ਤੇ ਛੱਡਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ। ਅਸੀਂ ਵਿੱਤੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਬਾਰੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬੈਠ ਸਕਦੇ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ, ਇਹ ਨਾ ਤਾਂ ਸਾਬਕਾ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਗਲਤ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਸੀਂ ਵਿਗੜੇ ਜਾਂ ਬੇਤੁਕੇ ਹੋਣ ਲਈ ਨੁਕਸ ਸਮਝ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

(57) **ਟਾਟਾ ਸੈਲੂਲਰ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ** (ਸੁਪੀਰਾ) ਅਤੇ **ਜਗਦੀਸ਼ ਮੰਡਲ ਬਨਾਮ ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ** (ਸੁਪੀਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਨਜ਼ਰੀਆ **ਜੇਐਸਡਬਲਯੂ ਇਨਫਰਾਸਟ੍ਰਕਚਰ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕਾਕਿੰਡਾ ਸੀਪੋਰਟਸ** ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। **ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ**¹⁵. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਟੈਂਡਰਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਘੱਟ ਬੋਲੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਹੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ

¹⁵ (2017) 4 SCC
170.

CEIGALL GAWAR (JV) A-898, TAGORE NAGAR, LUDHIANA. v. STATE 70
OF PUNJAB AND OTHERS (*Krishna Murari, C.J.*)

ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕਮਾਤਰ ਮਾਪਦੰਡ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਉਕਤ ਬੋਲੀਕਾਰ ਤਕਨੀਕੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਤਕਨੀਕੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਜਵਾਬਦੇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(58) ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਅਕਸ਼ੈ ਭਾਨ ਨੇ ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ, ਪੰਜਾਬ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਤਕਨੀਕੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਯੋਗ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸਦੀ ਵਿੱਤੀ ਬੋਲੀ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿੱਤੀ ਬੋਲੀ ਦਾ ਕੋਈ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਕਨੀਕੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਿਰਫ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਸੀ ਜੋ ਇਕੱਲੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਰਹਿ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਿਰਫ ਉਸਦੀ ਵਿੱਤੀ ਬੋਲੀ ਬਚੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਤਰਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿੱਤੀ ਬੋਲੀ ਦੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ L-1 ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਉਸਦੀ ਬੋਲੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਯੋਗ ਸੀ।

(59) ਇਸ ਦਲੀਲ ਵਿਚ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੋਲੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੀ ਵਿੱਤੀ ਬੋਲੀ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਕੋਲ ਦੋ ਬੋਲੀ ਦਾ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੂੰ.

(60) ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਤੋਂ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਉਭਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਟੈਂਡਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਨੁਸਖਾ ਮਾਲਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਟੈਂਡਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਆਪਹੁਦਰੇ ਜਾਂ ਵਿਗੜਦੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਇਸ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ, ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਨੂੰ ਗਲਤ ਜਾਂ ਸੰਪੰਨ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੰਮ ਲਈ ਸਿਰਫ L1 ਬੋਲੀਕਾਰ ਹੀ ਚੁਣਿਆ ਜਾਵੇ। ਇੱਕ ਬੋਲੀਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਯੋਗਤਾ ਮਾਪਦੰਡ ਜ਼ਰੂਰੀ ਲੋੜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਵਿੱਤੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਇਸ ਕਾਰਨ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਬੋਲੀਕਾਰ ਕੋਲ ਸਮਰੱਥਾ ਜਾਂ ਤਜਰਬਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਾ ਲੱਭੇ। ਗੁਣਵੱਤਾ ਦਾ ਕੰਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਤਕਨੀਕੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਯੋਗ ਹੋਣਾ।

(61) ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇੱਥੇ ਉਪਰੋਕਤ ਗਿਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨਾ ਤਾਂ ਟੈਂਡਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇਣ ਲਈ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਮਨਮਾਨੀ, ਤਰਕਹੀਣ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਕ ਵਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਟੈਂਡਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਟੈਂਡਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ, ਉਸ ਨੂੰ ਯੂ-

ਟਰਨ ਲੈਣ ਅਤੇ ਟੈਂਡਰ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

(62) ਅਟੱਲ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

(63) ਹਾਲਾਂਕਿ, ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

ਸ਼ੁਭਰੀਤ ਕੌਰ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ